

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/7154.**

Benyújtás dátuma: **2024-02-13 13:22**

Parlex azonosító: **1DB271720001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Szabó Rebeka (Párbeszéd)**

Határozati javaslat címe: **A környezet- és egészségkárosító glifozát gyomirtó szer betiltásáról**

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján „**A környezet- és egészségkárosító glifozát gyomirtó szer betiltásáról**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

...../2024. (.....) OGY határozat

A környezet- és egészségkárosító glifozát gyomirtó szer betiltásáról

Az Országgyűlés a környezeti biztonság és az élelmiszer-termelés biztonságának növelése, valamint a daganatos megbetegedések kockázatának mérséklése és a hormonrendszert befolyásoló környezeti hatások csökkentése érdekében az alábbi határozatot hozza.

Az Országgyűlés felszólítja a kormányt, hogy

1. élve az uniós szabályozás adta lehetőséggel, az elővigyázatosság elve és a rendelkezésre álló tudományos bizonyítékok alapján a tavaszi parlamenti ülészak végéig terjesszen az Országgyűlés elé pontos menetrendet a glifozát mezőgazdasági használatának 2024. december 31-ig történő beszüntetéséről;
2. a felülvizsgálat során mérje fel és mutassa be az Országgyűlésnek
  - a) a vegyszer használatával okozott magyarországi környezeti és egészségügyi károkat,
  - b) azon fejlett mezőgazdaságú európai országok gyakorlatát, ahol az agrárium a glifozát használata nélkül is magas hatékonysággal működik,
  - c) a glifozát alternatívájaként alkalmazható hatóanyagokat és módszereket, valamint ezek hazai alkalmazhatóságát,
  - d) a veszélyes vegyszer magyarországi készleteit és az ezek begyűjtésére és ártalmatlanítására vonatkozó cselekvési tervét.
3. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

Az elmúlt hetek fejleménye, hogy az Európai Bizottság a multinacionális agrokemikália-gyártók nyomásának engedve elállt az Európai Zöld Megállapodás egyik legfontosabb intézkedésére, a glifozát használatára is kiterjedő vegyszerkorlátozási menetrend életbe léptetésére irányuló javaslatától. Így a tagállami kormányokra marad a feladat, hogy az európai polgárokat megvédjék legalábbis az olyan bizonyítottan ártalmas szerek hatásaitól, mint amilyen a rákkeltő, hormonkárosító glifozát. Ebben a helyzetben a magyar kormánynak is választania kell, hogy a multinacionális profitérdekeket vagy a közegészség és környezeti biztonság szempontjait képviseli.

Az amerikai Monsanto, illetve a céget később felvásárló német Bayer szabadalmát képező glifozát gyomirtó szer a Magyarországon alkotmányos tilalom alá eső mezőgazdasági génmanipuláció elengedhetetlen kelléke: a legnagyobb mennyiségben termesztett GMO-haszonnövények ellenállóak a totális gyomirtóval szemben, így nagy mennyiségben permetezhetőek a mérgező hatóanyaggal. De használják a glifozátot hagyományos haszonnövények mellé gyomirtóként, illetve többek között az étkezési napraforgó aratás előtti kényszerérésének előidézésére is – annak ellenére, hogy a szer egészségkárosító hatásait gazdagon adatolt tudományos kutatások igazolják. Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) ugyan egyszer már támogathatónak ítélte a szer használatának további (tagállami hatáskörben történő) engedélyezését, ám e véleményében főként a hatóanyag gyártásában és kereskedelmében érdekelt vegyipar tanulmányaira támaszkodott, és nem vette figyelembe sem a független kutatóintézetek bizonyítékait, sem azokat a jogerős bírósági ítéleteket, amelyek elmarasztalták a glifozát gyártóját a szer által okozott daganatos és egyéb betegségek kialakulása miatt. A rendelkezésre álló kutatások alapján a glifozát nagy valószínűséggel rákkeltő és 100 százalékos bizonyossággal hormonkárosító hatású.

Számos fejlett mezőgazdaságú európai állam (így Ausztria, Belgium, Csehország, Dánia, Franciaország, Hollandia, Luxemburg, Németország, Olaszország, Portugália, Spanyolország) példája igazolja, hogy a hatékony agrártermelésnek nem feltétele a glifozát használata; a mérgező vegyszer jelentős költségnövekedés vagy hatékonyságcsökkenés nélkül kiváltható. Magyarország több daganatos betegség statisztikáját tekintve a legrosszabb helyen áll Európában. A környezeti és egészségügyi szempontok együttesen kiemelt társadalmi érdekké teszik a rákkeltő, hormonkárosító glifozát hazai betiltását.